

PŁASKI (46) *ai*

płaski (36), **plaski** (3), płaski *a.* plaski (7); płaski : plaski *KlonFlis* (1:3).

a jasne.

sg m N płaski (11). ◊ *G* płaski(e)go (4). ◊ *A* płaski (1). ◊ *I* płaskim (2). ◊ *f N* płaską (5); -ą (1), -
(a) (4). ◊ *pl N subst* płaski(e) (7). ◊ *G* płaskich (12). ◊ *A subst* płaski(e) (3). ◊ *L* płaskich (1).

Sł stp: płaski a. plaski, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Nie mający wyraźnych różnic w ukształtowaniu powierzchni, pozbawiony wyniosłości i wgłębień; równy, gładki; latus BartBydg, Mącz; planus Mącz, Cn; simus MiechGlab (46) : Murm 52; BartBydg 79, 96; Czemu łtopy w nogach łą płąskie á nie thak rozdzielne iako v ptakow. GlabGad F3v; Pierfi płąskie á chude znamionuią człouieka chwalebneho żywota y rozumu GlabGad P4v, N8, O2v; TAtarzy łą ludzie pópolicie wzroštu łrzedniego, maią pierfi y ramiona łzyrokie, thwarz łzyroką, á nos płąski MiechGlab 21; WyprKr 27, 29v; Catagraphae, Obliquae imagines ubi tantum latum unum pictum est, Poyedno łtronne málowánie/ yskie bywa ná płąskich tablicách. Mącz 40d; Plani pisces. Płąskie ryby. Mącz 303a, 48a, 302d, 303a, 394a, 439a (9); Diŕcus – Talierz, płąską miŕsa. Calep 330b, 580b, 1021b; KlonFlis F2 [2 r.]; KlonWor 54.

W przeciwstawieniach: »płaski ... ostry« (2): Czemu przednie zęby łą óstre á trzonowe płąskie y łzyrokie. GlabGad C3v; KlonFlis Fv.

W charakterystycznych połączeniach: płaski(-a, -e) balk, brzeg (2), feret, instrument, kostka, kołka, miejsce, misa (3), nogi, nos (6), nozdrza, piersi, ramiona, ryba, zęby (2), ziarno.

Zestawienia: »grosz, marka płaska(-i)« [szyk 7:2] (8:1): MetrKor 40/821, 57/115, 59/272; mrc. płąskie. 3 czynią. mrc. polskie. 4 KłosAlg E2, E2; dał Kázimierz kłiążęciu Mázowieckiemu łszeć tyfiąc kop płąfkich grofzy BielKron 390, 384v, 385, 393v.

[»złoty płaski«: pruski mistrz królowi miał dać za jego utraty dwieście tysięcy złotych płaskich StryjPoczqt 363.]

Szeregi: »płaski i miálki« (1): Ripa accluius et vadofa pląski y miálki brzeg. KlonFlis Fv marg.

»szeroki, (i) płaski« [szyk 4:3] (7): Linx. [...] eyn fchluffel breit vnd rund Seroka y pląska miŕfá Murm 140; A KLeŕcz iest riba biała w rzekach j wftawiech, łufkę ma na łobie łzyroką białą: Długi/ pląski y łzyroki. FalZioł IV 41c, I 106c, IV 41b; GlabGad C3v; Mącz 194b; Náwarz źiarn Słonecznikowych Pląfkich/ łzerokich/ y gorzkich SienLek 49.

Przen: Bezwstydný (3) :

W porównaniu (1): Pátrzayze iák łię łtroi on czuryło młody: [...] Niemáfz nie męŕskiego w nim: lecz iáko łzkort [= prostytutka] pląski/ mugi y mizgi ma zadátek łłski. KlonWor 58.

Wyrażenie: »płaski głos, [język]« (1): Iudaŕzowa družyná: [...] Przędzie łobie poftawę: zebrze pląfkim głóŕem: Włoczy łię po Kiermálzách z Iudaŕzowy^m trzoŕem. KlonWor 46; [Lepiey gdy Bázyliŕzek zgrzyta/ niź gdy łpiewa Pląfkim ięzykiem niewiálftá/ zwálzaczá niewŕtydliwa. WerRegula 67].

a. *W funkcji rzeczownika: »płaski« = plaski grosz (1) : Choway z hálábartámi Ládyłławy łwięte/ Choway pląskie/ y owe ná łznurku przegięte. KlonWor 12.*

Synonimy: gładki, rowny.

Cf CIENKOPLASKI, **PŁASKATY**, **PŁASKONOGI**, **PŁASKONOS**, **PŁASKONOSKI**,
PŁASKONOSY, PŁOSKI, **PRZYPLASZCZYM**

MN